

bancs fonètics salten a la vista; i amb aquell quedaria almenys el de la *e* i una metàtesi quasi inconcebible.

Ara bé, el nom de l'*Alcadena* es repetia a Eivissa, en el d'una alqueria antiga, avui obsolet segons sembla: «Chariam *Alchadinie*» en el quartó de Xarc (Orient) que lleigeixo en la lín. 81 de l'original del *Repartiment* del segle XIII; paratge també muntanyós i amb cims fortificables; si veiem, raonablement, en aquesta grafia *-inie* una llatinització de *-ein*, tenim un nou indicatiu que en l'àrab vulgar de les Illes era corrent la reducció, que hem postulat, de *l-alatäin* en *-atäin*. L'anòmal desplaçament accentual de *al-qäl^oa* en *al-qaláa* > *Alcalà* que veiem a tota la Península, testificant la influència pertorbadora del violent fonema semític *°ain*, pot ajudar a comprendre que en *Alcadena* es produïssin aqueixes altres evolucions fonètiques de tipus insòlit.

-ALCALÀ, *Bini-* (es Mercadal, Men. 3, g-1)

L'aspecte és d'un nom aràbic, *Beni al-qal^oa* 'fills del castell', 'els del castell'.

ALCAIDÚS (Alaior, Men. 11, b-11)

Nom de quatre antigues alqueries: Alcaidús de Dalt o d'en Flaquer; A. d'en Carreres; A. d'en Fàbregues i Sant Vicenç d'Alcaidús; i d'uns antics pous, possiblement prehistòrics³³ al peu de les cases d'aquestes alqueries i ran de l'antiga via romana Magona-Iamona. El nom d'Alcaidús ha donat els diminutius Alcaidusset i Alcaidusset de Sant Josep, i Alcaidussó.

De l'àrab *qaydús*, variant de *qādús*, 'conducte, canó, caduf', tots tres relacionables amb els pous, d'antic coneguts i utilitzats (de *qādús* ve el català *caduf*).

Pel que fa a les formes amb *ay* al costat de les variants amb *ā*, veg. la nota dels diccionaris de Coromines.³⁴

33. J. MASCARÓ PASSARIUS, *Historia de Menorca*, vol. III (Menorca 1982), pp. 3-37.

34. Vid. Joan COROMINES, *Entre dos llenguatges*, vol. III (Barcelona, Curial, 1977), pàgina 125.